IBD-centrum

Beste patiënt

IBD staat voor Inflammatory Bowel Disease of inflammatoire darmziekten. IBD is de verzamelnaam van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa, twee chronische ontstekingen van de darmen.

IBD, of inflammatoire darmziekte, is een aandoening waarbij het afweersysteem van het lichaam de darmen onterecht aanvalt. Normaal beschermt ons immuunsysteem ons tegen schadelijke bacteriën en virussen, maar bij IBD reageert het ook op gezonde stoffen in de darm. Dit veroorzaakt een aanhoudende ontsteking die de darmwand kan beschadigen en zorgt voor klachten zoals buikpijn, diarree en vermoeidheid. Omdat het een auto-immuunziekte is, wordt de ontsteking niet veroorzaakt door een infectie, maar door een verstoorde afweerreactie van het eigen lichaam.

De ziekte van Crohn

De ziekte van Crohn is een chronische ontsteking die alle delen van het maagdarmstelsel kan treffen van de mond tot de aars. Het gaat om een ontsteking door alle lagen van de darmwand heen. Klachten die optreden worden sterk bepaald door de plaats waar het maag-darmstelsel is aangetast.

De belangrijkste **symptomen** zijn buikpijn, diarree, misselijkheid, gewichtsverlies en verminderde eetlust, koorts en vermoeidheid.

Colitis ulcerosa

Colitis ulcerosa betekent letterlijk een ontsteking van de dikke darm (colitis) met vorming van zweren (ulcera). Hierbij wordt enkel de slijmvlieslaag van de dikke darm aangetast. De ontsteking begint altijd onderaan in de endeldarm. De ontsteking kan ook tot het linkse deel van de dikke darm reiken of bij andere zelfs de volledige dikke darm omvatten.

azdelta
Uw ziekenhuis.

Deze brochure is laatst aangepast op 12/01/2026 0520 5601-NL

Symptomen zijn bloed- en slijmverlies in de stoelgang, frequente stoelgangen, de stoelgang moeilijk kunnen ophouden, valse drang om stoelgang te maken. Als er een langer stuk dikke darm is aangetast, treedt er vaak diarree en buikpijn op.

Oorzaken van IBD

De precieze oorzaak van IBD is niet bekend. IBD ontstaat vermoedelijk door een combinatie van verschillende factoren waaronder een genetische aanleg, het immuunsysteem en omgevingsfactoren (Westerse levensstijl, voedingspatroon, roken, stress, slaappatroon, lichamelijke activiteit ...)

Artsen

Ons IBD-centrum streeft naar een patiëntgerichte zorg voor patiënten met de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa.
Binnen ons centrum hebben we 2 artsen die gespecialiseerd zijn in de behandeling van patiënten met de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa, namelijk Dr. Filip Baert en Dr. Valérie Desmedt.

IBD-verpleegkundige

In ons IBD-centrum zijn er twee IBD-verpleegkundigen, namelijk Evva De Jonckere en Emma Lernout. De IBD-verpleegkundigen zijn erin gespecialiseerd patiënten met de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa en hun naaste omgeving te begeleiden en te ondersteunen. Ze zijn steeds bereikbaar om een antwoord te bieden op al jouw vragen, twijfels en bekommernissen over de onderzoeken, diverse behandelingen, het verloop van de ziekte, voeding, medicatiegebruik, bijwerkingen, vermoeidheid, sociale impact, reizen en vakantie, financiële impact, seksualiteit ...

Wanneer je geconfronteerd wordt met een opstoot van je ziekte, dan luisteren de IBD-verpleegkundigen naar je klachten en wordt samen gekeken hoe je klachten op de beste manier kunnen worden opgevangen. Zij helpen inschatten of je dringend een raadpleging bij de arts nodig hebt en/of welke voorbereidende onderzoeken hiervoor nodig zijn.

Diëtist

Bij de diagnose van IBD ontstaan er vaak heel wat vragen en onzekerheden rond de voeding. Moet ik een dieet volgen? Zijn er bepaalde producten die ik niet meer mag eten? Voor meer uitleg, ook over bepaalde klachten zoals diarree, verstopping, gewichtsverlies of gewichtstoename kan je steeds bij onze diëtiste terecht.

Psycholoog

Een psycholoog kan IBD-patiënten helpen omgaan met de stress en emoties die bij de ziekte horen. Stress kan namelijk de klachten verergeren en opflakkeringen beïnvloeden. Samen met een psycholoog leer je technieken om beter met angst, depressie of spanning om te gaan. Ook kan een psycholoog ondersteunen bij vermoeidheid, bijvoorbeeld door te kijken naar slaap, energieverdeling en copingstrategieën. Dit kan bijdragen aan een betere kwaliteit van leven en het dagelijks functioneren.

Multidisciplinair overleg over IBD

Binnen ons IBD-centrum van AZ Delta organiseren we tweewekelijks een multidisciplinair overleg (MDO), waarin verschillende patiënten besproken worden. Hierbij werken onze maag-darm-leverartsen nauw samen met de IBD-verpleegkundigen, zodat zowel medische als praktische aspecten van de zorg aan bod komen. Ook vragen we advies aan andere specialisten zoals radiologen, pathologen, reumatologen, chirurgen, diëtisten, psychologen en de sociale dienst, afhankelijk van wat de patiënt nodig heeft.

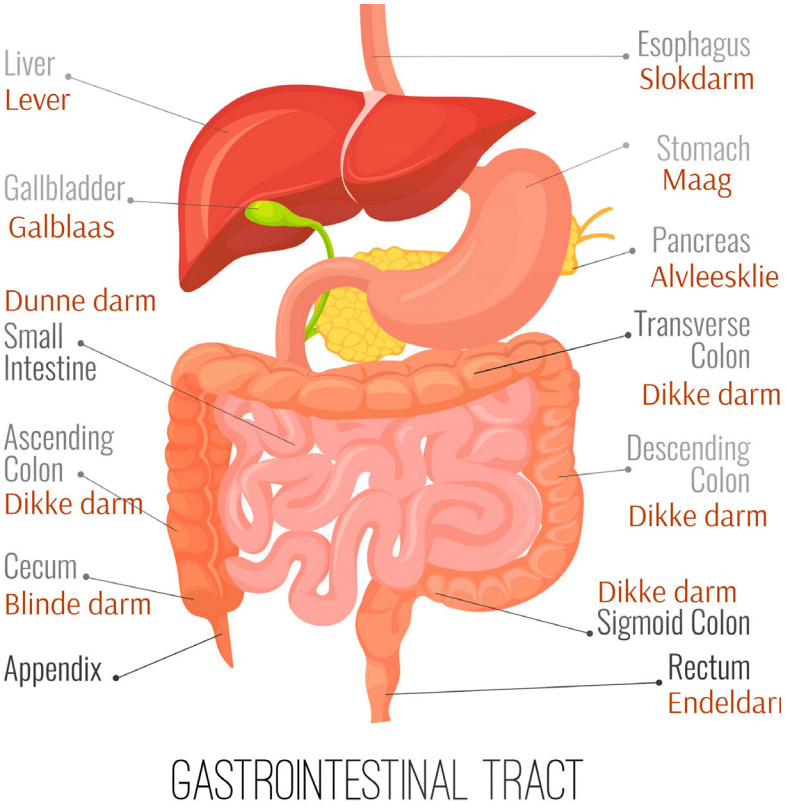
Door het organiseren van een MDO zorgen we ervoor dat iedereen die bij je behandeling betrokken is, samen kijkt naar de beste aanpak voor jouw situatie. Op deze manier krijg je een geïntegreerde, persoonlijke en goed afgestemde zorg.

Hoe kan je ons bereiken?

IBD-verpleegkundige	Tel: 051 23 78 59, iedere werkdag telefonisch bereikbaar van 9 uur tot 12 uur. E-mail: ibdverpleegkundige@azdelta.be
Secretariaat maag-darm-leverziekten	Voor het maken of verplaatsen van een afspraak. • Secr. campus Rumbeke: tel 051 23 72 15 Mail naar secr.mdl@azdelta.be • Secr. campus Menen: tel 056 52 22 43 Mail naar secr.interne.menen@azdelta.be • Secr. campus Torhout: tel 050 23 24 01 Mail naar secr.inwendige.torhout@azdelta.be
Dagziekenhuis	• Campus Rumbeke: tel. 051 23 76 70 • Campus Menen: tel. 056 52 24 50 • Campus Torhout: tel. 050 23 23 81
Bloedafname	Hier kan je bloed laten nemen en een stoelgangstaal afgeven. Hiervoor hoef je geen afspraak te maken. Dit kan op alle campussen van AZ delta (campus Rumbeke, Brugsesteenweg, Menen en Torhout). De aanvraagformulieren worden elektronisch van de arts naar het lab doorgestuurd. De openingsuren van de bloedafname vind je op volgende website: www.medicallaboratories.azdelta.be/nl-BE/bloedafname
Radiologie	Hier gebeuren RX-foto's, CT-scans, NMR's ... • Campus Rumbeke: tel. 051 23 70 19 • Campus Menen: tel. 056 52 23 47 • Campus Torhout: tel. 050 23 25 21

Endoscopie	Hier gebeuren de darmonderzoeken (colonscopie), slokdarm- en maagonderzoeken (gastroscopie) en echografie. Heb je vragen over het endoscopisch onderzoek. Neem dan contact op met het secretariaat of de IBD-verpleegkundige.
Diëtist	Tel: 051 23 80 24 E-mail:lien.biesbrouck@azdelta.be
Psycholoog	Tel: 051 23 70 38 E-mail: maaike.stevens@azdelta.be
Sociale dienst	Tel: 051 23 78 64 E-mail: marian.beddeleem@azdelta.be
Facturatie	Als je vragen hebt over je facturen kan je steeds terecht bij de dienst facturatie op 051 23 39 89 of mail naar factuur@azdelta.be.

Maag-darmstelsel

Beeld: Shutterstock

Interessante informatie over IBD

In deze patiëntenfolder kan je een overzicht vinden van interessante en betrouwbare informatie over de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa. Deze informatie kan algemeen over IBD gaan, maar ook over specifieke onderwerpen.

Als je nog vragen hebt over IBD, kan je contact opnemen met je behandelende arts of met de IBD-verpleegkundige.

Het IBD-team

Patiëntenvereniging CCV

CCV vzw (= Crohn en Colitis Ulcerosa Vereniging) is een Vlaamse patiëntenvereniging voor personen met een chronische inflammatoir darmlijden (IBD). Deze vereniging probeert te beantwoorden aan de sociaal-maatschappelijke behoeften van mensen met IBD. De vereniging streeft naar ondersteuning, lotgenotencontact, informatie en begeleiding.
Op hun website (www.ccv-vzw.be) vind je heel veel info over de ziekte zelf, patiëntenrechten, leven met IBD, agenda met activiteiten ...
Via hun webpagina kan je je lid maken van de patiëntenvereniging.

Je kan hen ook volgen op Facebook.

Toiletpas

Op de website van het CCV kan je een toiletpas aanvragen. Patiënten met een chronische darmontsteking vinden het vaak moeilijk om hun ontlasting op te houden of moeten frequent naar het toilet. Om hierbij te helpen werd de toiletpas (ook facilitair document genoemd) ontwikkeld. Hierdoor kan je snel en gratis een toilet gebruiken in horecazaken en winkels waarmee het CCV-vzw een akkoord heeft afgesloten (zoals Horeca vlaanderen, Comeos en Unizo).

Patient Journey App

De Patiënt Journey App is een gratis applicatie die je op je smartphone kunt installeren. Binnen het IBD-centrum van AZ Delta gebruiken we deze app om jou zo goed mogelijk op te volgen en te ondersteunen.

In de app vind je uitgebreide informatie over je ziekte en behandeling. Daarnaast ontvang je kort vóór een consultatie de nodige vragenlijsten, en kan je via de app rechtstreeks contact opnemen met de IBD-verpleegkundigen.

Zodra de diagnose gesteld is of je dossier bij ons wordt opgestart, ontvang je automatisch een uitnodiging om de app te installeren. Bij de installatie voer je éénmalig een persoonlijke code in. Die code wordt je via e-mail toegestuurd. Daarna blijf je automatisch ingelogd en kan je de app op elk moment raadplegen.

Aarzel niet om de IBD-verpleegkundige om hulp te vragen bij het installeren of gebruiken van de app.

Dossier zware ziekten

Wanneer je de diagnose van ziekte van Crohn gekregen hebt, kan je bij je hospitalisatieverzekering een tegemoetkoming voor zware ziekten aanvragen. Dit wil zeggen dat je extra terugbetaling kan krijgen van bepaalde kosten: bijvoorbeeld het remgeld bij raadplegingen bij je maag-darm-leverarts, toeslag van de bloedafnames en stoelgangtesten, beeldvorming (RX-, CT- of NMR-scans), kost van de geneesmiddelen in de apotheek ... Dit gaat enkel over kosten die rechtstreeks verbonden zijn met jouw ziekte.

Volgens het Belgisch Staatsblad behoort colitis ulcerosa niet tot de lijst van ernstige ziektes. Toch nemen sommige hospitalisatieverzekeringen dit wel mee. Kijk dus goed na of jouw polis dit al dan niet heeft toegevoegd.

Ontstekingsremmers en antibiotica

Sommige medicijnen kunnen de darmen extra kwetsbaar maken bij IBD.

Antibiotica verstoren vaak de natuurlijke darmflora, waardoor de darmen gevoeliger worden. Dit kan leiden tot meer ontsteking en een hogere kans op een opflakkering. Ook kunnen antibiotica bijwerkingen zoals diarree veroorzaken, wat je klachten kan verergeren.

NSAID's, zoals ibuprofen en diclofenac, irriteren de darmwand en verhogen zo eveneens het risico op een opstoot. Daarnaast kunnen ze maag- en darmbloedingen veroorzaken, waar IBD-patiënten gevoeliger voor zijn.

Omdat beide middelen extra belasting voor de darmen geven, wordt het gebruik ervan meestal afgeraden. Overleg daarom altijd met je zorgverlener over veilige alternatieven zoals paracetamol.

Vaccinaties

Wij adviseren alle IBD-patiënten aan om zich jaarlijks te vaccineren tegen covid en de griep.

In geval van geavanceerde behandelingen vragen wij ook enkele vaccinaties op punt te stellen:

- Vaccinatie voor tetanus, influenza en hepatitis A en B
- Vaccinatie voor pneumokokken: Prevenar 20®
- Er is een algemene contra-indicatie voor toediening van levend afgezwakte vaccins (bijvoorbeeld gele koorts, mazelen, bof, rubella) onder immuunsuppressieve behandeling.

Graag ook registratie van alle toegediende vaccins via vaccinnet.

Nieuwsbrief

De IBD-verpleegkundige schrijft om de 3 tot 4 maanden een nieuwsbrief met nuttige tips over IBD, aandachtspunten bij bepaalde behandelingen, seizoensgebonden informatie, vakantieregelingen, nieuwtjes binnen ons IBD-centrum, nieuwe behandelingen die op de markt komen ...

Als je up-to-date wil blijven, kan je deze info op 3 manieren ontvangen.

Via de patient journey app: je krijgt een notificatie in de app van zodra er een nieuwsbrief beschikbaar is.

Via e-mail: surf naar www.azdelta.be en klik onderaan op nieuwsbrief. Je krijgt steeds een bevestigingsmail die je moet accepteren.

Via Facebookgroep: zoek op Facebook naar de groep 'IBD - AZ Delta'.

Interessante podcasts

Er bestaan verschillende podcasts over IBD. Deze vind je terug op Spotify onder 'The Gut Feeling'.
Er bestaan verschillende onderwerpen zoals 'IBD en voeding', 'IBD en vermoeidheid', 'IBD en seksualiteit', 'IBD en beweging' ... Elk topic wordt onderverdeeld in verschillende afleveringen van een 20-tal minuten.

Interessante websites

Een overzicht van interessante en betrouwbare websites die je op een verstaanbare manier informeren over IBD.

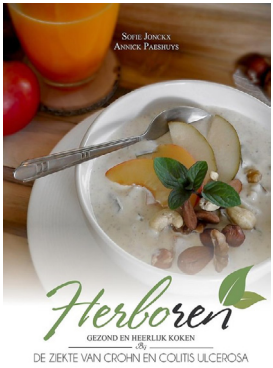
Patiëntenvereniging IBD in Vlaanderen	www.ccv-vzw.be
Blogverhalen en nuttige informatie over de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa	www.wijhebbencrohn-colitis.be
BIRD (Belgium Inflammatory Bowel Disease Research and development)	www.birdgroup.be
Patiëntengids	www.ccv-vzw.be/patiëntengids Of vraag aan de IBD-verpleegkundige een papieren versie van de patiëntengids
Reizen en IBD	www.ibdpassport.com
IBD-centrum AZ Delta Maag-darm-leverziekten AZ Delta	https://www.azdelta.be/nl-BE/medische-diensten/ibd-centrum-ziekte-van-crohn-colitis-ulcerosa https://www.mdl-azdelta.be
Crohn en colitis ulcerosa Vereniging Nederland	www.crohn-colitis.nl
Filmpje waarin IBD wordt uitgelegd	Youtube: Dr. Jan over IBD of www.myibdtv.be
Stoma lotgenotenvereniging	www.stomailco.be

Interessante boeken

Hieronder vind je een overzicht van interessante boeken die je op een verstaanbare manier informeren over IBD.

'Alles over chronische darmziekten' geschreven door Geert D'Haens en Séverine Vermeire.

'Herboren - gezond en heerlijk koken bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa' geschreven door Sofie Jonckx en Annick Paeshuys.

'Mama heeft Crohn', geschreven door Caroline Van Steenbergen en Sarah Versteele. Legt de ziekte uit op kindermaat. **Gratis boek:** https://www.ccv-vzw.be/kinderboek-mama-heeft-crohn